

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50

A l'orella del Papa

— Vostè no s'hi encaparrí ab el meu anticlericarisme. Tot això ho faig pera que els aixelebrats callin.
— ¡Oh, ja ja!..

LA SETMANA

No s'han realitzat els auguris dels que suposaven que en Canalejas no arribaria, ministerialment, viu a les Corts.

Dimecres les obre, y encara que potser no ab l'interior satisfacció que ell deuria desitjar, a les Cambres se presentarà, soberb, desafiador, arrogant, y ben decidit a demostrar a tots els qui vulguin escoltar-se'l que desde Cádiz ensà no hi ha hagut a Espanya un Govern més democràtic ni més amic de les reformes que'l que sa excelència presideix.

¿Conseguirà en Canalejas ferla entrar en el cervell dels representants del país, aquesta creencia? La majoria, ab la qual ell se pensa poder comptar, ¿es realment la seva majoria? O, dit en altres termes: el Calvari de l'ex-jove democràta ¿comensarà, efectivament, com molts maliciós, el dia 15 de Juny?

Ja la designació del president del Congrés ha posat llargament a prova la seva paciència.

Obeint, segons uns, a altes indicacions, o escoltant, segons altres, els concells del seu propi interès, en Canalejas va oferir el lloc a don Segimon.

—Senyor Moret—va dirli, després de les tres cortesies de rúbrica—espero que'm farà la mercè d'acceptar la presidència de la Cambra popular.

—Non possumus!

—Senyor Moret!!!...

—Impossible!

—Senyor Moret!!!...

—Es inútil que insisteixi. La forma en que varen donarme les dimissores de primer ministre m'inhabilita pera presidir a ningú.

—Però ¿m'promet, al menos, que'ls vots dels seus diputats vindran, en cas de compromís, a apoiar les meves iniciatives?

—Jo crec, espero, confio, suposo que sí; però prometre, no puc promètreli res. Els meus diputats no m'han jurat fidelitat eterna, ni molt menos.

—Y en quant a vostè, personalment?...

—Jo?... Vindré al Congrés, miraré, escoltaré, callaré... y, quan me toqui el torn, diré tot lo que fa mesos guardo al pap.—

Resultat: que en Canalejas va haver-se'n d'entornar ab la qua entre cames, y que després de titubejar uns quants dies entre'ls diversos candidats que's disputaven l'augusta cadira, ha acabat per donarla al comte de Romanones, ministre d'Instrucció Pública y aspirant a la presidència del Consell, en la qual té clavada la vista desde que sota'l seu nas d'au de rapinya comensaren a sortirli els primers pels.

Tals són els preludis de l'obertura de les Corts.

Assentemnos y esperem. Va a comensar l'espectacle.

PIF-PAF

Preludis de República

Té una enorme importància'l discurs d'en Melquiades Alvarez, del passat diumenge. Y no la té precisament per aquells conceptes republicans, que constitueixen la base de l'acte, ja que fins els socialistes parlaven de República y no de transformacions de la propietat ni de reivindicacions exclusivament proletàries, sinó per la seva afirmació de que ha perdut tota fe en una democràticació de la monarquia espanyola. «Me vaig equivocar creient que en la monarquia's podia realitzar una transfusió de sang. Una fatalitat històrica que plana sobre d'ella ha pogut més que'l seu instint de vida.»

En Melquiades Alvarez, seguint la tradició possibilista, va creure possible l'incorporació de les idees modernes d'un estat cultural y laic a la monarquia. La forma de govern era, pera ell, gaire be incidental, y la República una teoria que podia arribar substancialment a ésser realitat conservant la corona, per respecte al passat y pera evitar fondes inquietuts nacionals. En Melquiades Alvarez, ab l'ingenuïtat del qui redacta una clàusula testamentària, diu: «M'he equivocat».

Les seves paraules estableixen una solució de continuïtat entre la monarquia y els partits republicans. La jurisdicció civil està en perill constant dintre de la monarquia; el problema pedagògic no's pot ab ella resoldre, ni matar les lleis monopolisadores de l'Hisenda, ni secularitzar la vida de l'Estat, ni concedir a Espanya una beligerància internacional. Tot dient això en Melquiades Alvarez no cau, per reacció, en violències republicanes. Ell es gubernamental, ell respectarà interessos creats, y imposarà la disciplina de les lleis, y donarà garanties a les classes mitges y altes de que la República no seria una pàgina vergonyosa, sinó una realització del Dret. Dintre del partit republicà, com dintre de la monarquia, hi té d'haver una dreta y una esquerra, y ell es de la

dreta. Y com ell molts y molts, gaire be totes les excelsès personalitats republicanes.

Si en Canalejas es al poder, sostingut per en Maura, ho està pera obtenir benevolències dels republicans moderats, fent veure que'ls Drets de l'Home no són ofegats pel trono de Sant Ferran. D'un home podia esperar aquesta benevolència en Canalejas, y aquest home, que era en Melquiades Alvarez, rebutja ab ell tota concomitancia.

Quan això fa, senyal de que la monarquia agonitza, perquè l'Alvarez, tot prudent, gubernamental, oportunista, quelcom de fatal veurà que s'aproxima, alguna aurora veurà alsarse en l'horitzó quan crema les seves naus en les platges monàrquiques. Y no parla en nom del poble, sinó de la burgesia; no fa'l jacobi, sinó que anuncia programes de ministre futur; no procedeix com un anfibí de la política, com fins ara, sinó com un home que veu que la República està a les portes de Madrid y no vol que l'agafi sense estar preparat pera altes direccions.

El conflicte religiós

No cal donar a la R. O. d'en Merino un sentit que no té. El seu anticlericalisme se limita a exigir l'intervenció de l'Estat en la constitució de les associacions religioses. Això es alguna cosa. El funcionament d'aquestes associacions sense cap control laic era un cas de petit Estat dins l'Estat. Per lo demés, totes les qüestions tradicionals entre el poder civil y el mal anomenat poder eclesiàstic se reduïxen a casos de pura rivalitat de jurisdiccions o poders; com s'hi reduïxen, per altra part, les de militarisme, y com s'hi reduïren ben aviat les de capitalisme quan l'avens triomfal del socialisme presenti clara la divergència entre l'Estat y la propietat privada, o sia entre el dret polític y lo que se'n diu impropriament dret civil, ja que dret civil y dret polític tindrien d'ésser una mateixa cosa.

Quan el poder reial va comensar a reduir sota una sola mà tots els ressorts de la sobirania pública, acabant ab la poliarquia mitg-aval, o millor, policràcia, la gran lluita secular entre'ls dos poders, temporal y espiritual (Imperi-Iglesia, gibèl-

guelf) va convertir-se en lluita interior, civil, de cada Estat: va ésser la lluita entre'l regalisme y l'ultramontanisme. En el fons, el protestantisme es un regalisme portat al dogma. A Fransa, per la seva naturalesa mixta (germànico-llatina) geogràfica y ètnica, el regalisme arribà als límits de l'heretgia: el racionalisme (tan francès) d'aquella Iglesia va promoure tempestats en la consciència dels fidels, y va entrar per molt en l'obra de l'Enciclopedia y en la preparació del moment revolucionari.

A Espanya, el racionalisme eclesiàstic, o regalisme, va tenir un aspecte més prohibitiu que teològic, més negatiu que afirmatiu; y per això no va causar tantes amargures an el centralisme romà; Espanya's limità a resistir-se contra les innovacions, a defensar-se: el seu orgue va ésser l'Inquisició. De totes maneres, entre el Sant Ofici y el Pontificat sovintejaren aquelles eternes qüestions de competència que senyalen pintorescament tota la vida oficial del vell règim. L'expulsió dels jesuïtes, per un monarca de família francesa, senyala el moment més agut del regalisme espanyol. Però seria pueril veure en aquella disposició enèrgica ni una ombra d'anticlericalisme; els jesuïtes eren considerats com un partit polític d'intervenció estrangera, d'apelació a una germandat cosmopolita, o francmasoneria catòlica, contra els partits nacionals; a Fransa se'ls atribuï una acció secreta en l'atentat de Damiens contra Lluís XV y en les suggestions a que estava sotmès el Delfí (qui morí misteriosament). A Espanya somovien motins ab miras maquiavèliques. Per lo demés, el Papa va abolir aviat aqueixa ordre religiosa, en la que veia ja la famosa rivalitat d'un Pontífex negre; y el Papa morí també misteriosament...

De totes maneres, mai l'ortodoxia pura ha transigit amb el regalisme; y es sabut com el regium exequatur, lo que se'n digué a Espanya pase regio, o sia la necessitat de la previa autorisació reial pera la publicació de les comunicacions pontificies, ha promogut infinites protestes de Roma.

Els vents revolucionaris de llibertat alteraven els termes del conflicte. Els clergues regulars varen ésser considerats com a associacions enemigues de tot poder civil, ja que llur mateixa condició d'exempts, es dir, sustrets a l'autoritat dels bisbes, local y nacionalisada, els emancipava de tot interès connacional ab l'interès dels ciutadans laics. Per lo demés, en l'obra de la Revolució Francesa, la Constitució civil dels clergues va estendre an els clergues seculars l'obligació de ciutadanisarse. An aqueixa corrent revolucionaria respongueren les lleis espanyoles de secularisació dels frares, coincidint ab la desamortisació.

El Concordat de 1851 tornà a obrir la porta a les Congregacions, limitant a tres llur nombre. Vingué la Revolució del 68. Vingué la llibertat plena d'associació; y, per una curiosa inversió de termes, aquesta llibertat ens va procurar el retorn gradual de totes les ordres extingides, les quals, per un abús permès tàcitament pels governs, anaren prescindint de la mera formalitat del reconeixement governatiu pera autorisar llur existencia en territori espanyol.

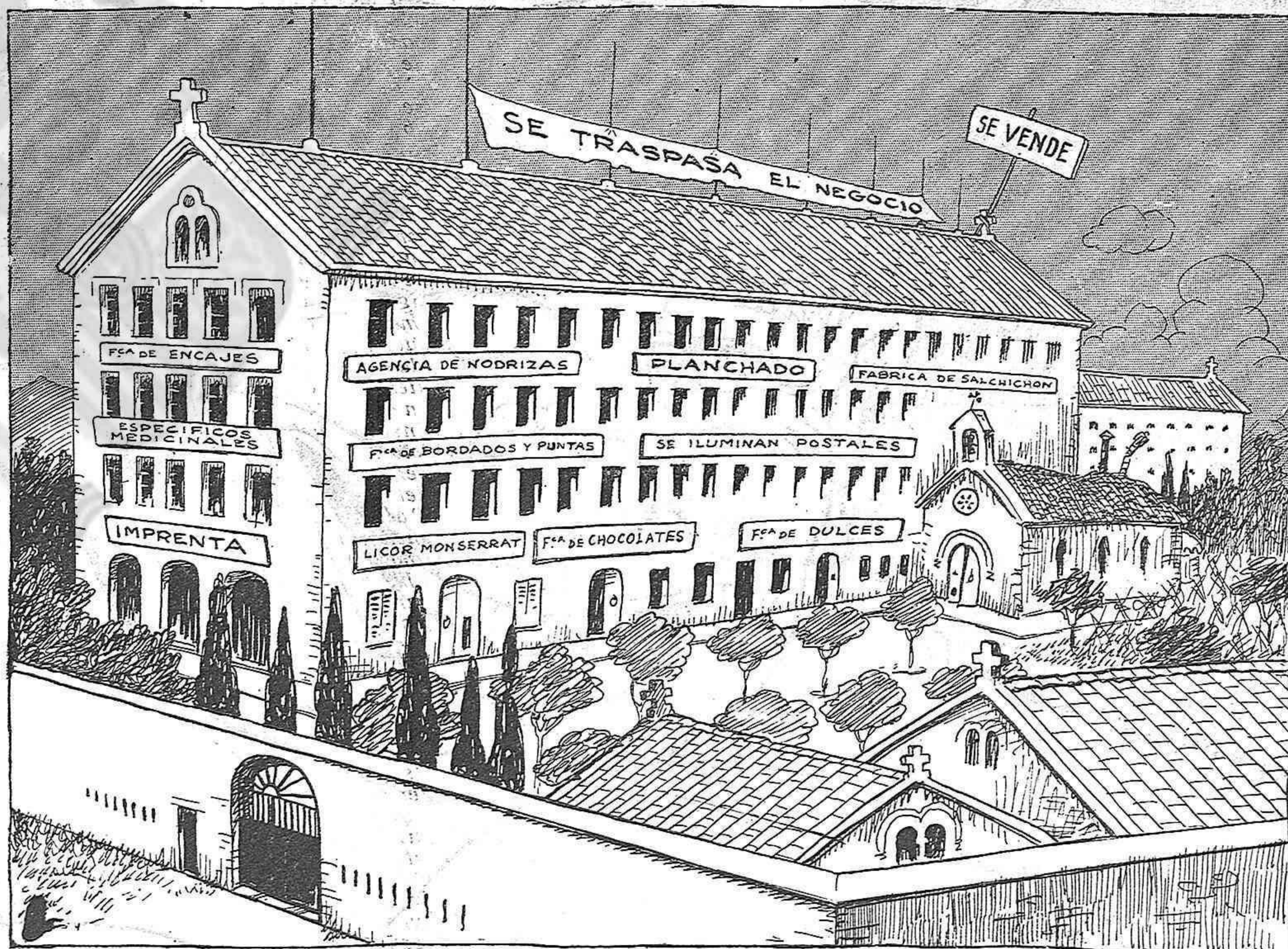
La disposició del ministeri Canalejas no té, pera l'Iglesia, més que una transcendència purament moral. Lo que repugna a l'Iglesia es la reconeixença de la supremacia del poder civil. Per lo demés, en tota lògica, els bisbes tenen raó, en el silogisme que presenten: l'Estat, diuen, té per religió oficial la catòlica; això implica supeditació de l'Estat a l'Iglesia; doncs l'Estat té de reconeixer implícitament la legalitat de les associacions religioses ab la sola autorisació del poder suprem de l'Iglesia.

Per això tristament cal dir, que sols quan s'acabi ab l'absurd de la religió oficial se podrà lluitar ab l'Iglesia sobre un peu d'igualtat en les armes. Mentres l'Estat sia el fill sumís, y no el poder únic, serà estèril tota bona voluntat de laïcisme. Si l'Estat comensa per reconeixer com a legals les associacions religioses, a l'hora en que tota la civilització les rebutja com a anti-civils y atentatories a l'obra de llibertat, difícilment podrà un dia anular llur influencia rival y enemiga. La situació actual de les coses, en lo que pertany a relacions entre poder civil y eclesiàstic, es aquesta: l'Estat, poder polític, se veu obligat, per por a la massa social, a donar forses y armes a la potència originàriament enemiga de l'Estat. L'Estat afina el punyal qui té d'assassinarlo!

L'obra de les associacions religioses actuals, allissonades per la Revolució, té molts aspectes. El principal, el més fatal de tots, es la conquesta, lenta y sabia, del monopoli de l'Instrucció pública, a fi de formar una potència social futura qui acabi ab el poder polític. L'odi de l'Iglesia a la modernisació de l'Escola prové de veure en la secularisació pedagògica la més segura de les agressions contra l'Iglesia.

Un altre aspecte del florentinisme eclesiàstic modern ha consistit en concitar-se el favor de la monarquia, de l'aristocràcia, de l'exercit, de l'alta burgesia y del bon to, per l'adopció de tots els topics patrioters en boga, per l'exaltament de família y propietat, y, principalment, per l'incorporació al dinastisme vigent: en aquet darrer punt, sobretot, els agustins mes semblen típics; es sabuda llur

«¡Lástima grande que no sea verdad tanta belleza!»

Si l'ordre d'en Canalejas se complia de debò, els instituts religiosos tots haurien de fè això.

La real ordre del Govern sobre les associacions religioses

RAMELLET D'OPINIONS

—¡Duro, Duro!... Ara va be!...

—¿No volen associacions?... ¿Es a dir que'l vicari y nosaltres haurem de *disividirnos*?

—Sort que crec que això va de broma... Que si anés de debò...

—Fòra de Filipines, fòra de Fransa, fòra d'Espanya... ¿Ont anirem, doncs, a fer mal?

—Lo que es jo, ja ho tinc pensar: me fare torero.

—Avui se reuneix el Comitè, y a veure què's determina.

—Vaja, bona nit professons lluides!...

—Me n'alegro! Tot això favoreix al clero pacífich.

—Si els salessians se'n van, jo m'en vaigs ab ells.

—¿Fins pera tocar l'orgue haurem de pagar contribució?

—Pobre confessor!... Que n'està d'amoinat ab això de la real ordre!... Avui no m'ha dit cap gata-da de les seves.

—¿En Canalejas *cuantra* els frares?... ¡Ja va!... Me sembla que si no ho arreglem nosaltres...

Aclarint les coses

EL CAPELLÀ.— No'ls envejeu, fills meus, an els que tenen quartos. La bona vida es al cel.

EL SOCIALISTA.— Lo qual vol dir, amics meus, que ls rics tindran dues bonas vides: una al cel... y una a la terra.

(De L'Asno.)

Dimars arribà a Barcelona la banda de València.
Ab aquesta són quatre, ja, les bandes que'n han visitat, ab motiu de les festes.
Y, segons tenim entès, encara falta venirne alguna altra.
La darrera que vindrà serà la banda de corbs.
Pera crupirse el cadavre de la Pubilla, que aviat estarà de cos present.

Els qui protesten d'en Canalejas.
Además de totes les ordres religioses que fins ara veniem disfrutant, protesten, y aquets ab sobrada raó:
Els bisbes de L'Africana.
La confraria de la Bona Mort de L'Ebreca.
Tot el clero de l'Aida.
Els monjos del Roberto.
Els sacerdots de la Norma.
Les monjes de La Favorita.
Don Basilio d'El Barber de Sevilla.
Y els inquisidors d'El Nuevo Tenorio.

Hem recullit diverses opinions sobre l'ultima decisió (que ja cal que no se'n desdiguí) d'en Canalejas.
Heusaquí les més substancioses:
Mentres no m'esvalotin el meu galliner...
Mossén Pollastre

El barco comensa a fer aigües.
Marquès de Comillas
«Abierias las Cortes cerrarà el convento, pobrecitos frailes, acabóse el cuento.»
Micer Pepet Carner

Supressió per supressió, pitjor seria la del gremi de pubilles.
Xavier Viura

«Donde las dan las toman.»
Refran d'actualitat

Si me'ls tiren al carrer, en faré una cansoneteta molt sentida.
Mestre Borràs de Palau

¡Quin convent que faria si'm deixessin!
Gaudí, arquitecte

«¡Clericales, á defenderse!»
El Correo Catalán

¡Apa, buenas!
El sentit comú

Al ultim s'han donat les cadires presidencials: Senat, Montero Rios.
Congrés, Romanones.
O sia: un coix y un tulit; dos esguerrats portant el timó de les proximes campanyes parlamentaries.
L'ideal d'Espanya es a Sans, cavallers.

Un mes y mitg abans de ser publicada a la Gaceta, a Roma ja estaven enterats de la sorollosa R. O. sobre les associacions religioses que preparava en Merino.

¿No es extrany, doncs, que, ab tant temps, la gent del Vaticà no hagi dit una paraula sobre aquest punt, pera eils tan interessant?

Pio X es molt viu, y ja'm penso a què es degut el seu mutisme.

El sab per experiència que aquí, a Espanya, de les reals ordres als reals fets hi va molta distancia.

SENTINT CAMPANES

Els Zars y els frares no han sigut pas sempre amics. L'història'n endona diverses proves, entre elles aquesta anècdota de Nicolau I.

Pera sostenir la guerra contra Turquia, el Zar necessitava diners, y recordantse de que la gent de sotana sempre's guarden una poma per la sed, va enviar una atenta súplica al prior del convent Mikhaelowski, de Kieff, pera que li avansés alguns milions. Els frares li van respondre que ¡naranjas! y aleshores Nicolau I, què va fer?... Molt senzill: va sitiar el convent, se va apoderar de set milions, y, pera deixar ben sentada la seva autoritat, va fer gravar damunt de la creu de la porta principal una gran àguila imperialista, relleu que poden contemplar encara avuy els que visitan la ciutat russa.

Tant aquí com al Masnou...
Y no es precisament al Masnou, sino a Iena, una de les poblacions més avensades d'Alemanya, aont ha succeït la graciosa història.
En un collegi de senyoretas s'hi ensenyava religió. El llibre de text era plè de làmines, y

en aquestes làmines hi havia, naturalment, angelets despullats.

Ara be: ¿quina'n va fer el professor, un carca ridícul a més no poder?... Va demanar el llibre a les noyes, y a cada un dels angelets li va posar tapa-rabos, un tapa-rabos dibuixat ab la ploma, y els el va tornar.

Íntil dir que les alumnes, entre les quals n'hi ha ja algunes d'espigadetes, s'hi varen fer un tip de riure colossal.

Tan colossal, que de resultes de la riota y de la polsaguera armada pels diaris que se'n van enterar, el pobre mestre va ser despedit del col·legi, quedantse, com aquell qui diu, en tapa-rabos.

L'astronomia explicada per mossén Benet:
—La Lluna, germans meus, es molt més necessaria que'l Sol; y sinó, fixéuvoshi: de nit, sense lluna, no s'hi veu; mentres que de dia, encara que no fassi sol, s'hi veu perfectament.

Els frares jutjats per en Rabelais:
«Els micos, per domesticats que siguin, se fan odiosos a las familias que'ls mantenen. Ara veurem per què y perquè se semblen als frares: El mico no guarda la casa com el gos, no sol

llaurar com el bou, no produeix ni llet ni llana, com les ovelles, no treballa com el cavall: no fa sino embrutarse y malgastar. Per això es mal vist y per això reb garrotades tot sovint. Doncs, a semblansa d'aquest animal, el frare no cava com el pagès, no defensa el territori com el soldat, no cura com el metje, no ensenya com el mestre, no facilita'ls goigs de la vida com el comerciant... Heus aquí perque els frares, com els micos, son aborrits de tothom.»

XARADES

I
Avui he pensat provar si podré fé endevinar de la terra d'ont soc fill, per medi d'una xarada, penso que aquesta vegada tres hi ha gaire perill.
Com que es una idea noble cridaré, junt ab el poble, respectant altre partit: ¡Ciudadans, quartà de súplica:

primera-quart-dos república, cridem ab les mans al pit!
El ressò de nostra veu cundirà per tot arreu formant dos gran majoria, y un cop la cosa formal jo me n'aniré a total a viure en pau y alegria.

MACO

II

En la segona-tercera una lletra trobaras; es la total molt certera, y una bestia molt lleugera en l'hu-tres repararas.

JOAN ANTICH PUQUI

III

Dos-primera es animal; primera-tercera, aliment, y en els teatres la total fa riure a tota la gent.

NICK-CARTRÓ

ANAGRAMA

Erem al mes de Total, que vaig veure al Sr. Tot que portava sobretot com si fossim a Nadal.

MIQUEL POUS

QUADRAT

Substituir els punts per lletres, de manera que llegides verticalment y horisontalment donguin el següent resultat: 1.ª ratlla: producte d'un aliment; 2.ª id.: poble català; 3.ª id.: en els teatres, 4.ª id.: en les cartes.

LO RECTOR DE VALLFOGONA

TARGETA

R. MILA ALBA ROGE

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el nom y cognom d'un poeta y celebrat escriptor politic.

V. BORRÀS Y BAIGES

CONVERSA

—¿Aont vas tan depressa, Maria?
—A fer confessar a una noia de la mestressa, y a dir a la mare que fassi mongetes ab llomillo per sopar.
—¿Y després aont aniras?
—Ja ho he dit: allà m'espera'l que també he anomenat.

MACO

GEROGLIFIC COMPRIMIT

HOME FUMAR

P. VIRGILI

Pep Quer P.: Entra en cartera.—Joventut Republicana (Pineda): Les cartes han de venir firmades ab el nom y cognom d'una persona de responsabilitat.—R. Ll.: Anirà, escursada.—Manuel Cabré R.: No hi ha espai disponible.—M. D. de C. (Bellpuig): Vostè enviis una carta-resposta refusant els fets, y, si està be y no llargueja..., veurem.—Pep Cistellé: De tres, un, y ab prou feines.—P. Daunis: Es manso.—Joan Antic Puqui: Aprofitarem alguna coseta.—A. U.: Es molt possible.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Rebuda la remesa. Farem una garbellamenta ab tota justicia.—Pep Sabaté: Molt poca cosa, l'hi advertixo.—Un Pizarrista de ca'n Mary: Voldria que'm digués... ¿quin gust hi troba en afanar versos? Jo comprend que's robin rellotges, calaixeres, fins noies de 15 anys, guapes com l'Adela, la bailarina del Car-net, però versos? No hi sé veure les ventatges!...

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

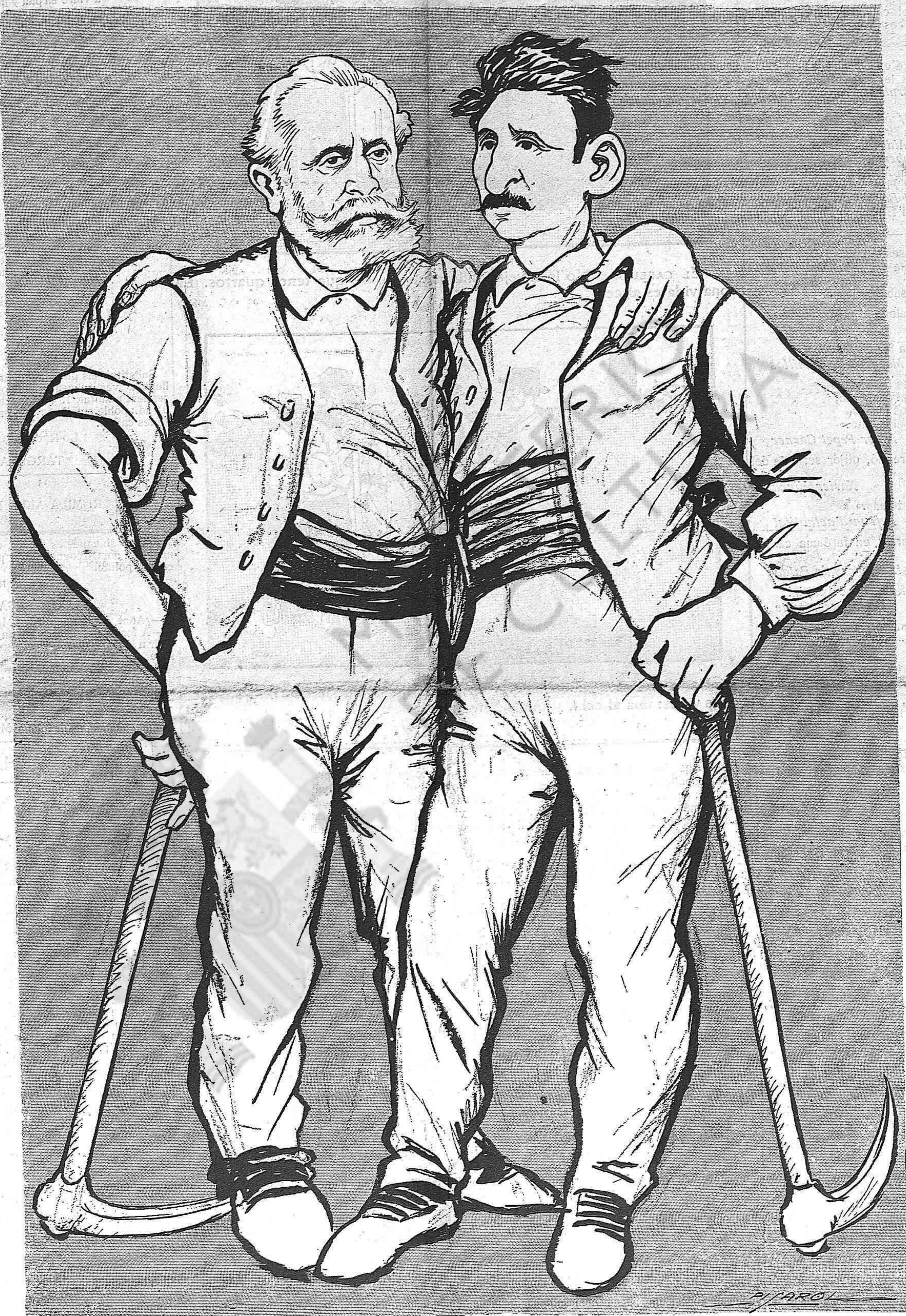
LA REPÚBLICA Gran làmina a varies tintes

PROPIA PERA ADORNAR LA SALA D'ACTES DE CASINOS, ATENEUS Y CENTRES REPUBLICANS

Preu: 2 pessetes

De venda en l'Administració de LA CAMPANA, Rambla del Mitg, 20

L'abracada de l'Alvarez y en Pau Iglesias

Ara deixeuos fer: aquets dos homes van a enderrocar alguna cosa.